UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

sak: 110/13

Saksnr. 13/7076

Møte: 11.12.2013

Budsjett 2014 – prinsipper og status

Innledning

UiBs budsjett for 2014 vil ikke inneholde endringer som gir handlingsrom, og det må gjøres klare prioriteringer over flere år innenfor egne rammer. Varslede endringer i UiBs budsjett over tid og gjeninnføring av gaveforsterkningsordningen kan være positivt for fakultetets budsjettramme på sikt, men økonomien vil være stram og krever plan for inndekning av underskuddet vi tar med fra 2013.

I denne styresaken bes fakultetsstyret ta stilling til prinsipper og status som skal legges til grunn for arbeidet med fakultetets budsjettfordeling som behandles i styremøte 29. januar 2014.

Budsjettramme og kostnader 2014

Hovedtrekkene i UiBs forslag til budsjettfordeling for 2014 som rektor presenterte for fakultetene 2. desember viser en marginal vekst for MOF som er mindre enn forventet. Budsjettfordelingen vedtas av Universitetsstyret 11.12.2013.

I UiBs forslag til budsjett 2014 tildeles MOF kr 565.757.000. Universitetsstyret har vedtatt et budsjett på kr 234.000.000 i målsetning for eksternt finansierte midler. Se saksliste for universitetsstyret: http://www.uib.no/ledelsen/organisering/universitetsstyret/saklister-universitetsstyret/saklister-til-universitetsstyret-2013

Tabell 1 MOFs inntektsrammer – estimat for viktigste endringer i 2014

	(i 1 000)
Pris og lønnskompensasjon på 3,5%	18 597
Omstillingsmidler felles forsknings- og undervisningstiltak	-9 835
Overgang til ny modell for indirekte kostnader i eksternt finansierte prosjekt	1 000
En ny stipendiat til MNT-fag (1/3-årsvirkning)	274
Resultatmidler utdanning	-3 864
Resultatmidler forskning, inkl økning i revidert statsbudsjett	15 875
Videreføring studieplasser fra 2011 og 2012	2 815
Forsterkning av fakultetets SFF'er	4 970
Innføring av differensierte satser rekrutteringsstillinger	2 317
Oppfølging av nasjonale kjernefasiliteter - post FUGE II	4 000
Sum	**36 149**

Pris- og lønnskompensasjonen blir på 3,5 %, mens det gjennomføres en omfordeling på 1,9 % av fakultetenes budsjettrammer (9,8 mill. for MOF) som skal gå til SFF, SFI, SFU, ERC og andre forskningssatsinger.

MOF og MN-fakultetet får 1 mill. hver til nulldekningsbidragsprosjekt i 2014 og MOF får en ny stipendiat av UiBs 6 nye til MNT-satsingen. Den nye regjeringens økning av resultatmidler forskning med 100 mill., gir 3,5 mill. i økte resultatmidler. Det innføres en differensiering av stipendiatsatsene slik at MOF, MN-fakultetet og psykologi får kr 25.000 mer pr stilling, mens de andre fakultetene får kr 25.000 mindre, noe som utgjør 3 mill. i 2014.

Post FUGE II-bevilgningen for 2013 videreføres med pris- og lønnskompensasjon, slik at de faste tekniske stillingene ved de tre tidligere FUGE-plattformene også er finansiert i 2014.

MOFs utstyrspott i 2014 blir på 6 mill. noe som er en reduksjon på 1 mill. fra 2013.

Forpliktelser og kostnader for 2014 viser en økning på 27 mill.:

- 13 mill. lønnsøkning – 3,5 %.
- 2 mill. arealkostnader – 5,5 % økning.
- 12 mill. interne forpliktelser og inndekning til rekrutteringsstillinger, SFF, Framtidens fakultet og annet.

Tabell 2 Forpliktelser og inndekning, estimert 2014

	Forpliktelse	**Inndekning**
Postdoktorer - lønn		-9 254
Stipendiater - innveksling 5		2 800
SFF-forpliktelser:		
7 postdoktorstillinger - halvår	-2 205	
6 stipendiatstillinger - halvår		
Framtidens fakultet:		
Bemanningsplan	-1 400	-700
Seniortiltak		1 310
Enhet for læring - pedagog	-700	
BFS stillinger K1 og K2		-2 000
Eksamen og førstesemester		-1 600
Galenisk farmasi	-600	
Nasjonalt dekanmøte		-300
Premiering NFR evaluering		2 500
Sum	**-4 905**	**-7 244**

Forpliktelser til SFF-ene er på 7 postdoktorstillinger og 6 stipendiatstillinger. Postdoktorstillingene må dekkes inn av økte avsetninger, mens stipendiatstillingene kan dekkes inn av eksisterende øremerkede avsetninger.

I Framtidens fakultet inngår en forskningsrådgiver og en administrativ stilling som er midlertidig tilordnet arbeidet med ny studieplan i medisin. Disse lå ikke i budsjettet for 2013, men ligger i bemanningsplanen. Totalt er det likevel færre administrative stillinger i fakultetsadministrasjonen enn i 2012. I tillegg rekrutteres det i en pedagogstilling til Enhet for læring.

Det ligger også en midlertidig stillingsforpliktelse knyttet til Galenisk farmasi inntil kontrakten med University of East Anglia går ut.

Det settes av midler til nåværende stillinger som er forpliktelser for rekrutteringsstipend fra Bergens forskningsstiftelse som hadde oppstart i 2008 ved de fire tidligere kliniske og parakliniske instituttene

som nå er Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2. I samsvar med bemanningsplan for Framtidens fakultet er det foretatt tilsettinger i 2013, mens seniortiltaksstillingene er avsluttet. Det var ikke avsatt tilstrekkelig budsjettmidler på enkelte poster i 2013.

Eksamens- og førstesemesterkostnader ble kjent i tildelingsbrevet til fakultetet for 2013 som kom etter budsjettfordelingen, og det må avsettes midler i 2014. Premieringsmidler til fagmiljø med god uttelling i NFR-evalueringen fikk 2,5 mill. i 2012 og 2013, men dette ikke videreføres i 2014. Fakultetet er arrangør av nasjonalt dekanmøte i medisin i 2013 og 2014, og det må settes av midler til samlingen i 2014.

Resultatbasert omfordeling i 2014

Fakultetets budsjettmodell inneholder en resultatbasert omfordeling til instituttene basert på oppnådde resultater innenfor forskning og utdanning.

Resultatene innenfor både forskning og utdanning har endret seg ved en dobling av antall doktorgrader de siste 6 år og ved flere masterprogram som farmasi og ernæring og dermed flere studenter i andre studieprogram enn tidligere.

Det foreslås at det i 2014 ikke blir en omfordeling mellom institutter på grunnlag av resultater. Dette vil si at instituttene ikke gir fra seg 8 % av basisrammen til omfordeling, men beholder basisrammen. Det vises her til sak 109/13 om rullering av strategiplan og det vil gjøres nærmere rede for dette i møtet.

Underskudd fra 2012

Fakultetets fellesposter

Driftsunderskuddet fra 2012 var på nærmere 48 mill. I 2013 ble det satt i verk tiltak som reduserte dette framførbare underskuddet til vel 27 mill. som inngår i fakultetets forventede underskudd.

Tabell 3 Tiltak for å dekke deler av underskudd fra 2012

Fakultetets fellesavsetninger	GB	GA	GP
	Totalt	annuum	øremerket
Overføringer fra 2012	-43 789 000	-31 516 000	-12 273 000
Budsjettavstemming - areal m.m.	-3 837 000	-3 837 000	
Sum inndekningsbehov	-47 626 000	-35 353 000	-12 273 000
Tiltak:			
Gaveforsterkningsmidler	9 433 000	9 433 000	-
Faktura Helse B - Deep Sequencing	2 703 000	2 703 000	-
IKO saldering	2 937 000	2 937 000	-
Forskuttering utstyr	3 526 000	-	3 526 000
Fakultetsadm - innsparing stillinger	2 000 000	2 000 000	
Sum saldering	20 599 000	17 073 000	3 526 000
Udekket = overføres til 2014	-27 027 000	-18 280 000	-8 747 000

Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2

De fire tidligere kliniske og parakliniske instituttene hadde til sammen 3 mill. i underskudd med seg fra 2012 som skyldes høyere kostnader enn budsjettert ved flere institutt og forpliktelser til 2013.

Budsjettrammene til de to nye kliniske instituttene er videreføringen av de fire tidligere instituttene, med de samme endringene som ved de tre andre instituttene. På grunn av lønnsøkninger, økning i antall stillinger og inntektsreduksjon måtte de to nye instituttene i 2013 budsjettere med underskudd for å dekke inn lønnsforpliktelsene. For å gi de to nye kliniske instituttene drahjelp i den økonomiske situasjonen og som et tiltak for budsjettbalanse på lengre sikt, ber fakultetsledelsen styret saldere underskuddet fra 2012 på 3 mill. nå i 2013.

Underskudd i 2013

Fakultetets samlede årsprognose for alle enheter er på minus 32 mill. Da er alle fakultetets enheter med instituttene, kjernefasiliteter, fakultetets fellesavsetninger og fakultetsadministrasjon inkludert.

På grunn av omlegging i sentrale satser for kostnader til rekrutteringsstillinger, økning i satser for kostnader knyttet til eksternt finansierte stillinger og bortfall av gaveforsterkningsmidler er fakultetets rammer redusert med om lag 25 mill. årlig siden 2012. Dette er hovedårsaken til underskuddene i fellesavsetningene i 2012 og 2013 og det vil være behov for å dekke inn om lag 47 mill. over de neste årene:

- 27 mill. udekket underskudd fra 2012
- prognose for driftsunderskudd 2013 på om lag 15 mill. i fakultetets fellesavsetninger
- saldering av underskuddene ved de tidligere kliniske instituttene på 3 mill.
- dekning av forpliktelser for to stillinger på til sammen 2 mill. som var midlertidig bidragsfinansiert av Bergens forskningsstiftelse.

Fakultetets fellesposter

I fakultetets fellesavsetninger er det et udekket underskudd på 27 mill. fra 2012, et driftsunderskudd i 2013 på opp mot 15 mill. som gir et underskudd på 42 mill. i som overføres 2014.

Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2

De to kliniske instituttene har underdekning på lønnsbudsjettet og har dermed fått budsjettere med underskudd. Ved Klinisk institutt 1 er budsjettert underskudd på 3,5 mill. og ved Klinisk institutt 2 er budsjettert underskudd på 5,5 mill. Årsprognosene for Klinisk institutt 1 er et underskudd på 3,6 mill. og for Klinisk institutt 2 et underskudd på 4,5 mill.

Begge instituttene har gjennomført tiltak som har redusert kostnadene i løpet av 2013, og det er tett dialog om budsjettet for 2014 med instituttene. I 2014 vil det fortsatt være behov for en stram økonomistyring ved instituttene.

I gjennomgangen av økonomien til de to nye instituttene er det særlig forpliktelser knyttet til to tildelte stipend fra Bergens forskningsstiftelse i 2008 som instituttene ikke kunne forutse på utlysningstidspunktet. Endringer i UiBs tildelinger for denne type stipend gjør at instituttene har fått kostnader som på søknadstidspunktet ikke var en instituttforpliktelse. Det vil derfor være rimelig at akkurat disse to stillingene dekkes av fellesavsetninger fra og med 2013.

Lønnsutgifter

Det vises til sak 93/13 – Bemanning og økonomi. Lønnsandelen i universitetsbudsjettene blir høyere nede i organisasjonen da flere fellestiltak, og økte kostnader til disse, ligger på fakultetsnivået og må dekkes inn av inntekter som ikke blir viderefordelt instituttene. I grunnbevilgningen for fakultetet er lønnsandelen under 80 %, mens det i grunnbevilgningen ved instituttene er nær 90 % lønnskostnader og andelen er varierende fra institutt til institutt.

Dette viser at det er nødvendig å ha god kontroll og oversikt på bemanningsutviklingen, men også at det er nødvendig å sikre seg et tilstrekkelig handlingsrom for at budsjettene er robuste nok til å tåle svingninger mellom år.

Inndekning av underskudd over tid

Underskuddet fra 2013 på 47 mill. i 2013 som må dekkes inn. Det er først når UiBs budsjettfordeling er klar at budsjettrammen for 2014 er kjent. I denne styresaken bes fakultetsstyret drøfte følgende:

- Prioriteringer av fellestiltak i 2014 som fremkommer i budsjettforslaget 2014 (sak 69/13)
- Instituttrammene i 2014 og pris- og lønnskompensasjon
- Inndekning av underskudd fra 2013 over 3 år

Tabell 4 Inndekning av underskudd over 3 år.

	2012	2013	2014	2015	2016
Underskudd	-47 626	-47 000	-31 000	-15 000	-
Innstramming			-16 000	-16 000	-15 000
% av budsjettramme			-3 %	-3 %	-3 %

Mulige tiltak for inndekning av underskuddet

Det vil bli presentert ulike alternativer for inndekning av deler av underskuddet i 2014 i møtet. Noen mulige tiltak er også presentert under.

Deler av underskuddet kan dekkes inn ved i større grad å eksternfinansiere både driftsmidler og forskningstid for fast vitenskapelig tilsatte og II-er stillinger som ledd i prosjektsøknader til Forskningsrådet, EU og andre kilder.

Den høye andelen lønnsutgifter ved enkelte institutter innskrenker handlingsrommet for inndekning av underskuddet. Universitetet i Bergen har om lag 63% lønnsandel, fakultetet har i underkant av 80% og de fleste instituttene har over 90% i lønnsandel. Det økonomiske grunnlaget bør derfor redegjøres for i utlysning av alle fremtidige stillinger.

Gaveforsterkningsmidler knyttet til gaver fra Kreftforeningen har tidligere kunne brukes til inndekning av underskudd ved at deler av gaveforsterkningsmidlene brukes til å dekke kostnader for stillinger finansiert av Kreftforeningen.

Forslag til vedtak:

1. Fakultetsstyret tar premissene for sak om Budsjett 2014 – prinsipper og status til etterretning.
2. Fakultetsstyret vedtar at 3 mill. kroner av det samlede underskuddet ved de fire tidligere kliniske og parakliniske instituttene dekkes av fellesavsetning ved fakultetet og inngår i forventet underskudd i fakultetets fellesposter.
3. Fakultetsstyret vedtar at årsverkskostnaden for to stillinger knyttet til forpliktelser ved tildelinger fra Bergens forskningsstiftelse fra utlysninger i 2007 og 2008 på til sammen 1,7 mill. dekkes av fellesavsetning ved fakultetet i 2013 og inngår i forventet underskudd i fakultetets fellesposter.
4. Fakultetsstyret vedtar å sette av midler til en pedagogstilling i forbindelse med etablering av Enhet for læring i budsjettet for 2014.
5. Fakultetsstyret ber om at følgende prinsipper og forutsetninger legges til grunn i utarbeidelsen av budsjettfordelingen for 2014:
    a. Fakultetets forventede underskudd i fellesavsetninger på 47 mill. dekkes inn over 3 år.
    b. Fakultetet må tilstrebe at en i løpet av perioden tar ned andelen lønnsutgifter i grunnbudsjettet, tilsvarende normen i sektoren.
    c. Det foretas ikke omfordeling av resultatmidler mellom instituttene for 2014.
6. Fakultetsstyret viser til premissene over og ber om at det på møtet 29.januar 2014 legges fram et budsjett som går i balanse innen utgangen av 2016, med tilhørende konkrete tiltak for inndekning av underskuddet.

11.12.2013 Inger Hjeldnes Senneseth, Ørjan Hauge